

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

FAKULTA ŠPIČKOVÁ, OTEVŘENÁ, PŘÁTELSKÁ

Pracovní skupina pro zpřístupnění léčebného konopí v ČR: postup a výsledky

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA
děkan 1. LF UK v Praze

a

předseda pracovní skupiny

Oficiální název skupiny

- Společná pracovní skupina sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pro legislativu a související předpisy upravující pěstování, zpracování, distribuci a použití netechnického konopí pro léčebné a výzkumné účely

Pracovní skupina

- Měla 21 stálých členů, byla striktně apolitická a zahrnovala zástupce
 - odborných lékařských společností, reprezentované předsedou ČLS JEP prof. MUDr. Jaroslavem Blahošem, DrSc.,
 - exekutivy, zastoupených sekretariátem RV pro koordinaci protidrogové politiky a reprezentanty MZd ČR, MSp ČR, MV ČR, NPC Policie ČR, Legislativní rady vlády, atd.
 - Parlamentu ČR, zastoupených Parlamentním institutem a Legislativním odborem
 - akademické sféry, zastoupených 1. LF UK v Praze a Institutem pro kriminologii a sociální prevenci, a
 - (v neposlední řadě) patientských organizací, dotčených dosavadní nedostupností konopí pro léčbu

Postup práce

- Skupina byla ustavena 24. srpna a pracovala mezi 15. zářím a 8. prosincem 2011
- 3 schůzky, + pracovní jednání ve dvou podskupinách („lékařská“ a „legislativní“)
- 3 fáze
 - Zjištění aktuálního stavu a možných postupů
 - Ověření vědeckého opodstatnění zavedení léčby rostlinným konopím
 - Navržení legislativních změn

Konopí jako léčivo: kladné vyjádření 9 odborných společností k léčbě

- chronické nezišitelné bolesti v širokém spektru indikací u různých bolestivých stavů
- chronické neuropatické bolesti zejména u spastických stavů např. u roztroušené sklerózy
- chronické bolesti u onkologicky nemocných
- paliativní i podpůrná léčba bolesti způsobené nádorem a neuropatické bolesti jako nežádoucích účinků chemoterapie
- následné stavy po encefalitidách (neuroinfekcích)
- postherpetické neuralgie
- wasting syndrom (HIV/AIDS)
- polyneuropatie (hlavně HIV/AIDS)
- nechutenství u pacientů s nádorovými onemocněními a AIDS
- psoriáza
- atopický ekzém
- lichen planus
- glaukom v bolestivém stadiu (záchvat)

Nutné předpoklady pro zavedení léčby konopím

- Kvalita
 - Stálý obsah hlavních účinných látek, nulová kontaminace těžkými kovy, fosfáty a jinými škodlivinami
- Lékařská kontrola
 - Hovoříme-li o „léčbě,“ musí (z definice) probíhat z indikace a za kontroly lékaře; u závažných onemocnění a léků s vedlejšími účinky není pro samoléčbu ani léčitelství místo, a to především v zájmu pacienta
- Bezpečnost
 - Riziko, že se zhorší situace na černém trhu s konopím, musí být limitně blízka nule (viz prezentace Mgr. Vobořila)
 - Proces výběru licencovaných dovozců a pěstitelů musí být maximálně průhledný – státně řízený monopol je vždy rizikovým prostředím
 - Bezpečnostní pojistky, vyjmenované v Důvodové zprávě a odsouhlasené Národní protidrogovou centrálou, musí být zavedeny bez výjimky

Hlavní body legislativní změny

- Přearazení léčebného konopí ze Seznamu kontrolovaných látek č. 3 do Seznamu č. 1
 - zacházení nevyžaduje zvláštní individuální povolení; pacienti tedy mohou konopí nabývat na předpis a lékaři i lékárníci s ním mohou pracovat, atd.
- Ustavení „Agentury pro léčebné konopí“
 - Vyžadují mezinárodní úmluvy (a je pro to dobrý důvod – přísná kontrola pěstitelů, dovozců, distributorů)
- Striktní zavedení kontrolovaného výdeje na předpis
 - pouze na elektronický předpis, který umožňuje kontrolu „legálnosti“ konopí a zároveň chrání osobní data pacienta

Konopí pro výzkum

- Nejlépe prozkoumány THC a CBD; známe dalších cca 40 rostlinných kanabinoidů v konopí
- Působí na kanabinoidní receptory v těle
- Za prokázanou lege artis léčbu se považuje léčba paliativní – a tak bude indikována v ČR
- Výzkum se ve světě soustřeďuje především (byť nejen) na
 - protirakovinný efekt látek z konopí (ve hře je zejména *selektivní* zapojení kanabinoidů v procesu „buněčné smrti“ rakovinných buněk)
 - neuroprotektivní efekt některých přírodních a syntetických kanabinoidů (léčba neurodegenerativních onemocnění)
 - protizánětlivý efekt některých kanabinoidů (diabetes, autoagresivní onemocnění, imunomodulace obecně)

Od výzkumu ke klinickému použití povede dlouhá – mnohaletá – cesta

- Nebylo by zodpovědné vzbuzovat naděje v pacientech dříve zmíněných závažných onemocnění na kauzální léčbu (vyléčení) konopím
- Ale doufáme, že případné přijetí našeho návrhu pro zpřístupnění konopí pro léčbu a výzkum v bude vědeckou aktivitu v tomto směru akcelarovat

Děkuji vám za pozornost

- Děkuji všem členům Pracovní skupiny za jejich mimořádné pracovní vypětí a finalizaci návrhů novelizace v mimořádně krátké době
- Děkuji skupině zákonodárců za osvojení a předložení našeho návrhu a přeji mu šťastnou cestu do praxe

tomas.zima@lf1.cuni.cz